

UTKAST TIL LOV

OM

MINERALVIRKSOMHET PÅ KONTINENTALSOKKELEN

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1-1 Lovens formål

Denne loven skal legge til rette for undersøkelse og utvinning av mineralforekomster på kontinentalsokkelen i samsvar med samfunnsmessige målsettinger, slik at hensynet til verdiskaping, miljø, sikkerhet, næringsvirksomhet og andre interesser blir ivaretatt.

§ 1-2 Lovens saklige virkeområde

- (1) Denne lov gjelder virksomhet knyttet til undersøkelse og utvinning av andre mineralforekomster enn petroleumsforekomster på havbunnen og grunnen under denne.
- (2) Loven gjelder ikke for vitenskapelig forskning på undersjøiske mineralforekomster.
- (3) Kongen kan gi nærmere bestemmelser om lovens anvendelse på marine arter, planter og genetisk materiale som tas opp som ledd i aktivitet omfattet av første ledd.

§ 1-3 Lovens geografiske virkeområde

- (1) Loven kommer til anvendelse på mineralforekomster i Norges indre farvann, Norges sjøterritorium og på norsk kontinentalsokkel.
- (2) Med sjøterritoriet menes havområdet fra grunnlinjene ut til 12 nautiske mil som opprettet i medhold av lov 27. juni 2003 nr. 57 om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone. Indre farvann omfatter havområdene innenfor grunnlinjene. Mot land avgrenses virkeområdet mot den delen av sjøen som er undergitt privat eiendomsrett.
- (3) Med kontinentalsokkelen menes havbunnen og undergrunnen i de undersjøiske områder som strekker seg gjennom hele den naturlige forlengelse av landterritoriet til ytterkanten av kontinentalmarginen, men ikke kortere enn 200 nautiske mil fra grunnlinjene som sjøterritoriets bredde er målt fra, likevel ikke utover midtlinjen i forhold til annen stat med mindre annet følger av folkerettens regler for kontinentalsokkel utenfor 200 nautiske mil fra grunnlinjene eller overenskomst med vedkommende stat.
- (4) Loven kommer ikke til anvendelse på virksomhet knyttet til mineralforekomster på norsk kontinentalsokkel utenfor Dronning Maud Land og Peter I Øy.

- (5) Mineralvirksomhet i havområder utenfor norsk jurisdiksjon, herunder det internasjonale havbunnsområdet, faller utenfor lovens virkeområde.
- (6) Kongen kan ved forskrift eller for det enkelte tilfelle bestemme at loven også skal gjelde for videre bearbeiding av mineraler fra en utvunnet undersjøisk mineralforekomst som foregår på norsk landterritorium eller sjøgrunn underlagt privat eiendomsrett, når slik utnyttelse er nødvendig for eller utgjør en integrert del av utvinningen.
- (7) Kongen kan ved forskrift gi nærmere bestemmelser om lovens geografiske virkeområde, herunder bestemmelser om avgrensning.

§ 1-4 Retten til mineralforekomster og ressursforvaltning

- (1) Den norske stat har eiendomsrett til mineralforekomster på kontinentalsokkelen og eksklusiv rett til ressursforvaltning.
- (2) Ressursforvaltningen forestås av Kongen i samsvar med bestemmelsene i denne lov.

§ 1-5 Krav om tillatelse

Ingen andre enn staten kan drive mineralvirksomhet uten de tillatelser, godkjenninger og samtykker som kreves i medhold av denne lov. Bestemmelsene i loven for øvrig og de forskrifter som gis i medhold av den, gjelder for slik virksomhet så langt de passer.

§ 1-6 Krav til forsvarlig mineralvirksomhet

- (1) Mineralvirksomhet etter denne lov skal foregå på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende regelverk for slik virksomhet. Mineralvirksomheten skal ivareta hensynet til sikkerhet for personell, miljø og de økonomiske verdier innretninger og fartøyer representerer.
- (2) Mineralvirksomheten må ikke unødvendig eller i urimelig grad vanskeliggjøre eller hindre skipsfart, fiske, luftfart eller annen virksomhet, eller volde skade eller fare for skade på rørledninger, kabler eller andre undersjøiske innretninger. Alle rimelige foranstaltninger skal tas for å unngå skade på dyre- og plantelivet i havet, kulturminner på havbunnen, og forurensning og forurensning av havbunnen, dens undergrunn, havet, luften eller på land.

§ 1-7 Definisjoner

I denne lov forstås med:

- a) mineralvirksomhet: all virksomhet som er omfattet av lovens § 1-2, herunder
 - i. undersøkelse; leting etter og kartlegging av mineralforekomster for kommersielt formål. Dette kan omfatte geologiske, geofysiske, geokjemiske og geotekniske aktiviteter, herunder grunne boringer og innsamling av mineraler for å kartlegge mineralforekomster, avgjøre utbredelse, mineralgehalt og drivverdighet. Undersøkelse omfatter også drift og bruk av innretning i den utstrekning den anvendes til undersøkelse.

- ii. utvinning; uttak av mineraler fra havbunnen eller dens undergrunn for kommersielt formål, uavhengig av hvordan uttaket skjer. Utvinning omfatter også bygging og drift av de innretninger som er nødvendig for utvinningen og transporten av mineralene til innretning eller transportskip. Videre omfatter utvinning bearbeiding på innretning og deponering av eventuelt overskuddsmateriale fra driften.
- b) Innretning; installasjon, anlegg og annet utstyr for mineralvirksomhet. Dette omfatter installasjoner som er nødvendig for transport og ilandføring av mineralene til ilandføringssted. Dette omfatter også skip som deltar i mineralvirksomheten, med unntak av skip som transporterer mineraler.
- c) rettighetshaver; fysisk eller juridisk person som etter loven her eller tidligere lovgivning innehar en tillatelse til undersøkelse eller utvinning av mineralforekomster eller særskilt tillatelse til anlegg av og drift av innretninger. Er en tillatelse gitt til flere slike personer sammen kan uttrykket rettighetshaver omfatte både rettighetshaverne samlet og den enkelte deltaker.
- d) operatør; rettighetshaveren, eller dersom det er flere rettighetshavere i en tillatelse, den av dem som på rettighetshavernes vegne forestår den daglige ledelse av mineralvirksomheten.

§ 1-8 Forholdet til annen norsk rett

Innenfor de rammer som folkeretten setter kommer norsk rett til anvendelse på all virksomhet og alle innretninger på norsk kontinentalsokkel. Tillatelser etter denne lov erstatter ikke krav om tillatelse, godkjenning eller konsesjon eller andre typer krav som følger av annen lovgivning.

§ 1-9 Forholdet til folkeretten

Loven gjelder med de begrensninger som følger av folkeretten.

Kapittel 2. Åpning av områder for undersøkelse og utvinning

§ 2-1 Åpning av områder for mineralvirksomhet

- (1) Kongen i statsråd kan beslutte at et nærmere avgrenset område av norsk kontinentalsokkel skal åpnes for mineralvirksomhet.
- (2) Før et område åpnes etter første ledd skal departementet gjennomføre en strategisk konsekvensutredning.
- (3) Utkast til beslutning om å åpne et nytt område for mineralvirksomhet, med tilhørende konsekvensutredninger, skal sendes på høring. Interesserte skal normalt gis en frist på minst tre måneder til å uttale seg.

§ 2-2 Strategisk konsekvensutredning

- (1) Departementet er ansvarlig for å gjennomføre en strategisk konsekvensutredning forut for åpning av nye områder på kontinentalsokkelen for mineralvirksomhet.
- (2) Konsekvensutredningen skal bidra til å belyse de ulike interessene som gjør seg gjeldende på det aktuelle området, slik at dette kan ligge til grunn når det skal tas stilling til om, og eventuelt på hvilke vilkår, området kan åpnes for mineralvirksomhet. Konsekvensutredningen skal belyse mulige virkninger av en eventuell åpning for miljømessige forhold, samt antatte næringsmessige, økonomiske og sosiale virkninger.
- (3) Kongen kan fastsette nærmere bestemmelser om strategiske konsekvensutredninger.

§ 2-3 Mineralvirksomhet i åpnede områder

- (1) Tillatelse til mineralvirksomhet kan kun gis i områder som er åpnet, jf. § 2-1.
- (2) Kongen kan bestemme at lovens krav til åpningsprosess kan fravikes for kystnære mineralforekomster omfattet av lovens kapittel 12.
- (3) I særskilte tilfeller kan Kongen i statsråd gjøre unntak fra første ledd.

Kapittel 3. Undersøkelsestillatelse

§ 3-1 Tildeling av undersøkelsestillatelse

- (1) Departementet kan etter skriftlig søknad gi en undersøkelsestillatelse til fysisk eller juridisk person.
- (2) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere hvilke vilkår som skal knyttes til en tillatelse, herunder krav til teknologi og de sikkerhetstiltak som anses påkrevd og krav om å melde aktivitet. Utover dette fastsettes vilkårene i den enkelte tillatelse.

§ 3-2 Undersøkelsestillatelse gir ikke enerett eller fortrinnsrett

- (1) Undersøkelsestillatelse gir ikke enerett til undersøkelse i de områder som er nevnt i tillatelsen. Den gir heller ikke fortrinnsrett ved tildeling av utvinningstillatelse.
- (2) Departementet kan tildele utvinningstillatelse til andre i områder som dekkes av en undersøkelsestillatelse. I den grad dette innebærer innskrenkninger i en gitt undersøkelsestillatelse kan departementet i særlige tilfeller bestemme at § 4-6 tredje ledd gis tilsvarende anvendelse.
- (3) En undersøkelsestillatelse etter denne loven er ikke til hinder for at det gis rett til å foreta undersøkelser etter og utvinning av petroleumsforekomster i medhold av lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet. Det samme gjelder aktivitet i medhold av lov 21. juni 1963 nr. 12 om vitenskapelig utforskning og undersøkelse etter og utnyttelse av andre under-

sjøiske naturforekomster enn petroleumsforekomster og mineralforekomster, aktivitet i medhold av lov 6. juni 2008 nr. 7 om forvaltning av villlevende marine ressurser eller aktivitet i medhold av lov 4. juni 2010 nr. 21 om fornybar energiproduksjon til havs.

- (4) § 4-8 gjelder tilsvarende for andres rett til å plassere innretninger i området for en undersøkelsestillatelse.

§ 3-3 Søknad om undersøkelsestillatelse

- (1) Søknaden skal redegjøre for hvilke undersøkelser som ønskes foretatt, i form av et undersøkelsesprogram, formålet med undersøkelsene, inklusive de mineralforekomster som ønskes undersøkt, når undersøkelsene planlegges påbegynt og avsluttet og angivelse av de områder hvor disse aktes utført. Departementet kan ved forskrift fastsette de nærmere krav til søknadens innhold.
- (2) Det skal betales et behandlingsgebyr for søknad om undersøkelsestillatelse. Gebyrets størrelse fastsettes av departementet i forskrift.

§ 3-4 Området for en undersøkelsestillatelse

- (1) Søknad om undersøkelsestillatelse skal presist angi det geografiske området den omfatter.
- (2) Departementet kan bestemme at tillatelsen gis for hele eller deler av det omsøkte området og fastsetter de geografiske koordinatene for dette.
- (3) Det kan ikke gis undersøkelsestillatelse i områder som omfattes av utvinningstillatelser gitt i medhold av § 4-1. I særlige tilfeller kan departementet gjøre unntak fra dette hvor undersøkelsestillatelsen gjelder andre mineraler enn dem som er omfattet av en pågående eller planlagt utvinning i henhold til godkjent plan for utvinning, jf. § 4-4, og den som har utvinnings-tillatelsen samtykker.

§ 3-5 Undersøkelsestillatelsens varighet

En undersøkelsestillatelse kan etter søknad tildeles for inntil 5 år.

§ 3-6 Melding i forbindelse med undersøkelser mv.

- (1) Rettighetshaver skal senest fem uker før aktiviteten etter en undersøkelsestillatelse påbegynner sende opplysninger til departementet, Oljedirektoratet, Sjøfartsdirektoratet, Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet og Forsvarsdepartementet om:
- a) tid, varighet og nøyaktige opplysninger om området for undersøkelser med posisjonslinjer,
 - b) undersøkelsesmetode som skal anvendes,
 - c) hvilket fartøy som skal benyttes,
 - d) i hvilken form resultatene fra undersøkelsen vil foreligge.

- (2) Nærmere bestemmelser om melding i forbindelse med undersøkelser, herunder unntak fra fristen i første ledd, kan fastsettes av departementet ved forskrift.
- (3) Departementet kan i forskrift gi pålegg om at fartøy som driver undersøkelse etter mineraler skal ha om bord og bruke utstyr som overvåker og rapporterer aktiviteten til fartøyet, som for eksempel satellittsporingsutstyr og ferdskrifer.

Kapittel 4. Utvinningstillatelser

§ 4-1 Utlysning og tildeling

- (1) Kongen kan på nærmere bestemte vilkår tildele utvinningstillatelse. En utvinningstillatelse gir rettighetshaver enerett til undersøkelse etter og utvinning av alle mineralforekomster i det området som er omfattet av tillatelsen.
- (2) Utvinningstillatelse kan tildeles juridisk person som er stiftet i overensstemmelse med norsk lovgivning og er registrert i Foretaksregisteret, når ikke annet følger av internasjonale avtaler.
- (3) Før tildeling av utvinningstillatelse finner sted, skal Kongen offentlig utlyse det området som det kan søkes om utvinningstillatelse for. I utlysningen skal det fremgå hvilke frister og vilkår som gjelder.
- (4) Kongen kan i særlige tilfeller tildele utvinningstillatelse uten utlysning.
- (5) Områder som utlyses angis med geografiske koordinater. Lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet § 3-2 om inndeling av kontinentalsokkelen gjelder tilsvarende.
- (6) Kongen kan bestemme at tillatelsen gis for hele eller deler av det omsøkte området, og fastsetter de geografiske koordinatene for utvinningstillatelsen.
- (7) Tildeling av utvinningstillatelse skal skje på grunnlag av saklige og objektive kriterier sett hen til de aktuelle mineralforekomstene. Kongen er ikke forpliktet til å tildele utvinningstillatelse på grunnlag av de innkomne søknader.
- (8) Kongen kan i forskrift eller for den enkelte tillatelse fastsette nærmere hvilke vilkår som skal knyttes til en tillatelse, herunder omfanget av den arbeidsforpliktelse som skal oppfylles, krav til teknologi, den finansielle sikkerhet som skal stilles, og de sikkerhetstiltak som anses påkrevd.

§ 4-2 Søknad om tildeling av utvinningstillatelse

- (1) Søknad om utvinningstillatelse skal redegjøre for hvilke mineralforekomster som er identifisert i området, hvilke mineraler eller mineralforekomster som planlegges utvunnet, eventuelt det kjente ressurspotensialet, det geografiske området som ønskes omfattet av tillatelsen, søkerens finansielle evne, søkerens teknologiske kompetanse og tekniske gjennomføringsevne, den foreslåtte utbyggingsløsning og all annen informasjon som er nødvendig for å avgjøre søknaden.
- (2) Departementet kan ved forskrift fastsette nærmere krav til søknadens innhold.

- (3) Det skal betales et behandlingsgebyr for en søknad om utvinningstillatelse. Gebyrets størrelse fastsettes av departementet i forskrift.

§ 4-3 Arbeidsforpliktelse

- (1) En søknad om utvinningstillatelse skal ledsages av et forslag til et arbeidsprogram, som dekker perioden frem til tidspunktet for innsendelse av plan for utvinning.
- (2) Kongen kan pålegge rettighetshaver en nærmere bestemt arbeidsforpliktelse for det området utvinningstillatelsen omfatter.
- (3) Arbeidsforpliktelsens innhold, omfang og frist for oppfyllelse fastsettes av Kongen i den enkelte utvinningstillatelse. Dersom ikke kortere frist er fastsatt, skal arbeidsforpliktelsen være fullført innen den periode som fastsettes etter loven § 4-5 første ledd.
- (4) Kongen kan etter søknad gjøre unntak fra arbeidsforpliktelsen eller endre den.

§ 4-4 Plan for utvinning av mineralforekomster

- (1) Beslutter en rettighetshaver etter en utvinningstillatelse å utvinne en mineralforekomst, skal rettighetshaver forelegge for departementet til godkjenning en plan for utvinning av mineralforekomsten. Planen skal være tilpasset virksomhetens omfang.
- (2) Planen skal inneholde en beskrivelse av utvinningen og en konsekvensutredning.
- (3) Beskrivelsen av utvinningen skal blant annet redegjøre for de tekniske løsninger som er aktuelle, samt økonomiske, ressursmessige, tekniske og sikkerhetsmessige forhold knyttet til utbyggingen og driften. Konsekvensutredningen skal i tillegg omfatte nærings- og miljømessige forhold, herunder forebyggende og avbøtende tiltak, samt opplysninger om hvordan en innretning vil kunne disponeres ved avslutning av mineralvirksomheten. Planen skal også inneholde opplysninger om innretninger for transport eller bearbeiding som omfattes av § 4-7. I tilfelle en innretning skal plasseres på land, skal planen dessuten gi opplysninger om hvilke tillatelser mv. som det er søkt om etter ellers gjeldende lovgivning.
- (4) Departementet fastsetter ved forskrift de nærmere krav til en plan for utvinning.
- (5) Planlegges utvinning i to eller flere trinn, skal planen så vidt mulig omfatte den samlede utvinning. Departementet kan avgrense godkjenningen til å gjelde enkelte trinn.
- (6) Vesentlige kontraktsmessige forpliktelser må ikke inngås eller byggearbeider påbegynnes før plan for utvinning er godkjent, med mindre departementet samtykker i dette.
- (7) Departementet kan etter søknad helt eller delvis frafalle krav om plan for utvinning.
- (8) Departementet skal i eget dokument, som skal offentliggjøres, redegjøre for og begrunne vedtaket om å godkjenne eller ikke godkjenne plan for utvinning. I begrunnelsen skal det bl.a. fremgå hvilke miljøvilkår som eventuelt er knyttet til godkjenningen samt hvilke tiltak som eventuelt er forutsatt å avbøte vesentlige negative miljøvirkninger. Taushetsbelagte opplysninger skal ikke offentliggjøres.

- (9) Departementet skal underrettes om og godkjenne vesentlig avvik eller endring av forutsetningene for fremlagt eller godkjent plan og vesentlige endringer av innretninger. Departementet kan kreve fremlagt ny eller endret plan for godkjennelse.

§ 4-5 Utvinningstillatelsens varighet

- (1) Utvinningstillatelsen gis for inntil 10 år. Dersom utvinningstillatelsen gis for en kortere periode, kan departementet senere forlenge tillatelsen innenfor rammen på 10 år.
- (2) Rettighetshaver som har oppfylt arbeidsforpliktelsen i henhold til § 4-3 og de vilkår som for øvrig gjelder for den enkelte utvinningstillatelse, kan søke om forlengelse av utvinningsstillatelsen utover perioden som er fastsatt i medhold av første ledd. Forlengelse kan gis for perioder av inntil 5 år, med den arbeidsforpliktelse og på de vilkår departementet fastsetter. I vurderingen av hvorvidt forlengelse skal gis skal departementet se hen til sannsynligheten for at plan for utvinning vil kunne bli forelagt departementet for godkjennelse innen utløpet av forlengelsesperioden.
- (3) Når plan for utvinning er forelagt departementet for godkjennelse, kan rettighetshaver kreve utvinningstillatelsen forlenget med inntil 20 år. Departementet kan etter søknad fra rettighetshaver beslutte ytterligere forlengelser under forutsetning av at utvinningen til enhver tid foregår i henhold til en godkjent plan for utvinning.
- (4) Dersom utvinning ikke igangsettes innen 5 år etter at plan for utvinning ble godkjent, bortfaller utvinningstillatelsen. Det samme gjelder dersom en igangsatt utvinning blir innstilt i mer enn 2 år. Departementet kan forlenge fristen etter første og andre punktum dersom det kan godtgjøres at utvinning vil igangsettes eller gjenopptas innen rimelig tid. Det kan settes vilkår for forlengelsen.

§ 4-6 Tilbakelevering av områder

- (1) Departementet skal ved tildeling av utvinningstillatelse fastsette hvor stor del av området for tillatelsen rettighetshaver kan kreve forlengelse for etter § 4-4 tredje ledd. Departementet kan etter søknad samtykke i at rettighetshaver beholder mer enn det området som er fastsatt ved tildeling.
- (2) Rettighetshaver kan med tre måneders varsel og med virkning fra neste kalenderår, levere tilbake hele eller deler av området omfattet av en utvinningstillatelse. Departementet kan kreve at forpliktelsene som følger av utvinningstillatelsen og vilkårene for denne skal være oppfylt før tilbakelevering av deler av området eller tillatelsen.
- (3) Departementet kan gi forskrifter om hvordan områder som tilbakeleveres etter første og andre ledd skal være avgrenset.

§ 4-7 Særskilt tillatelse til anlegg av og drift av innretninger

- (1) Departementet kan på nærmere bestemte vilkår gi tillatelse til anlegg av og drift av innretning på kontinentalsokkelen når retten til anlegg og drift ikke følger av en godkjent plan for utvinning.
- (2) Tillatelse gis for en bestemt periode, og kan etter søknad fra rettighetshaver forlenges av departementet.

§ 4-8 Rett for andre til å plassere innretninger mv.

- (1) Rettighetshaver kan ikke motsette seg at andre legger rørledning, kabel eller ledning av annen art eller plasserer andre innretninger på, i eller over området som omfattes av en utvinnings-tillatelse. Slike innretninger må ikke volde urimelig ulempe for rettighetshaver og kan ikke være innenfor den sikkerhetssonen som er fastsatt av departementet i medhold av § 6-3.
- (2) Bestemmelsen i første ledd gjelder tilsvarende for nødvendige trasé- og grunnundersøkelser forut for slik plassering.

§ 4-9 Andre naturforekomster enn mineraler mv.

- (1) En utvinningstillatelse etter denne loven er ikke til hinder for at andre enn rettighetshaver gis rett til å foreta undersøkelser etter og utvinning av petroleumforekomster i medhold av lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet når dette ikke medfører urimelig ulempe for den mineralvirksomhet som rettighetshaver driver i medhold av utvinningstillatelsen. Det samme gjelder aktivitet i medhold av lov 21. juni 1963 nr. 12 om vitenskapelig utforskning og undersøkelse etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumforekomster, aktivitet i medhold av lov 6. juni 2008 nr. 7 om forvaltning av villevende marine ressurser eller aktivitet i medhold av lov 4. juni 2010 nr. 21 om fornybar energiproduksjon til havs.
- (2) Dersom det er gjort funn av petroleum i et område som omfattes av en utvinningstillatelse etter denne loven, og fortsatt petroleumsvirksomhet ikke kan foregå uten å medføre urimelig ulempe for den mineralvirksomhet som rettighetshaver driver i medhold av utvinnings-tillatelsen, bestemmer Kongen hvilken av virksomhetene som skal utsettes, eventuelt i hvilket omfang. Det skal ved avgjørelsen tas hensyn til hva slags funn som er gjort, foretatte investeringer, hvilket stadium virksomheten har nådd, virksomhetens varighet og omfang og dens økonomiske og samfunnsmessige betydning.
- (3) Kongen kan bestemme at rettighetshaver etter utvinningstillatelsen som går foran, skal dekke omkostninger og i rimelig utstrekning tap knyttet til godkjent plan for utvinning for rettighets-haver etter utvinningstillatelsen som utsettes etter andre ledd.
- (4) Den som får utsatt sin virksomhet, kan kreve tillatelsen forlenget for et tidsrom som svarer til utsettelsen. Dersom utsettelsen bare gjelder en begrenset del av den virksomhet som kan utføres i henhold til tillatelsen, kan departementet fastsette et kortere tidsrom for forlengelsen, bestemme at forlengelse ikke skal gis eller at forlengelse bare skal gis for en del av det området tillatelsen gjelder.

- (5) Dersom utsettelsen medfører at arbeidsforpliktelsen i henhold til § 4-3 ikke kan gjennomføres innen den fastsatte frist, skal fristen forlenges i nødvendig utstrekning.
- (6) Dersom mineralvirksomheten utsettes, skal arealavgiften for den periode utsettelsen varer frafalles.
- (7) Hvis utsettelse etter andre ledd må antas å bli særlig langvarig kan vedkommende tillatelse i stedet tilbakekalles.
- (8) Kongen kan bestemme at den som tillates å opprettholde sin virksomhet helt eller delvis skal refundere påløpte omkostninger og i rimelig utstrekning dekke annet tap for den som må utsette, innskrenke eller stanse sin virksomhet.

§ 4-10 Eiendomsrett til utvunnede mineraler

Rettighetshaver etter utvinningstillatelsen får eiendomsretten til de mineraler som utvinnes når de er tatt opp fra havbunnen til havets overflate.

§ 4-11 Forsvarlig utvinning

Utvinning av mineralforekomster skal foregå på en slik måte at mest mulig av de mineraler som finnes i hver enkelt forekomst, eller i flere forekomster sammen, blir produsert. Utvinningen skal skje i samsvar med forsvarlige tekniske, miljømessige og sunne økonomiske prinsipper og slik at øding av mineraler unngås. For å oppnå dette, skal rettighetshaver fortløpende vurdere utvinningsstrategi og tekniske løsninger og iverksette nødvendige tiltak.

§ 4-12 Samordnet virksomhet

- (1) Dersom det er rasjonelt å utvinne to eller flere mineralforekomster som ikke har samme rettighetshaver sammen, skal det søkes oppnådd enighet om den mest rasjonelle samordning av mineralvirksomheten. Slike avtaler er betinget av departementets godkjenning. Hvis det ikke oppnås enighet om slike avtaler innen rimelig tid, kan departementet bestemme hvordan slik samordnet mineralvirksomhet skal foregå.
- (2) Departementet kan bestemme at innretninger som omfattes av §§ 4-4 og 4-7 og som eies eller brukes av rettighetshaver, kan brukes av andre hvis hensynet til rasjonell drift eller samfunnsmessige hensyn tilsier det, og departementet finner at slik bruk ikke er til urimelig fortrensel for rettighetshavers eget behov eller for en som allerede er sikret rett til bruk.
- (3) Avtale om bruk av innretninger som omfattes av §§ 4-4 og 4-7, skal forelegges departementet til godkjenning med mindre departementet bestemmer noe annet. Departementet kan ved godkjenning av avtale etter første punktum eller hvis det ikke oppnås enighet om slik avtale innen rimelig tid, samt ved pålegg etter annet ledd, fastsette tariffer og andre vilkår eller senere endre de vilkårene som er blitt avtalt, godkjent eller fastsatt, for å sikre at prosjekter blir gjennomført ut fra hensynet til ressursforvaltning og at eieren av innretningen gis en rimelig fortjeneste blant annet ut fra investering og risiko.

§ 4-13 Utvinningstillatelse med flere rettighetshavere

- (1) Departementet kan etter søknad bestemme at flere rettighetshavere kan være deltakere i en utvinningstillatelse. Departementet kan også ved tildeling beslutte at en utvinningstillatelse skal deles mellom flere rettighetshavere.
- (2) Dersom en utvinningstillatelse er delt mellom flere rettighetshavere, utpeker departementet én av dem som operatør. Skifte av operatør er betinget av departementets godkjenning.

§ 4-14 Overdragelse av tillatelse

- (1) Hel eller delvis overdragelse av en utvinningstillatelse eller tillatelse til anlegg av og drift av innretninger kan ikke skje uten samtykke fra departementet. Det samme gjelder annen direkte eller indirekte interesseoverføring eller deltakelse i tillatelsen, herunder bl.a. overdragelse av aksjeposter og andre eierandeler som kan gi bestemmende innflytelse over en rettighetshaver som innehar andel i en tillatelse.
- (2) Overdragelse av rettighetshavers eiendomsrett til faste innretninger kan ikke skje uten departementets samtykke.
- (3) Departementet kan sette de vilkår som er nødvendige til gjennomføringen av denne paragraf.

§ 4-15 Avgift til Den internasjonale havbunnsmyndigheten

- (1) For mineralvirksomhet utenfor 200 nautiske mil kan det pålegges en avgift til Den internasjonale havbunnsmyndigheten. Avgiftens størrelse, beregningsmåte og forhold knyttet til innkreving fastsettes av departementet.
- (2) Avgiftskrav med tillegg av renter og omkostninger er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 4-16 Ilandføring av mineraler

Departementet kan bestemme hvor og på hvilken måte ilandføring av mineraler skal skje.

Kapittel 5. Avslutning av virksomhet mv.

§ 5-1 Oppryddingsplikt

Rettighetshaver skal sørge for forsvarlig opprydding mens arbeidene pågår og etter at disse er avsluttet, samt gjennomføre de tiltak departementet fastsetter om opprydding og avslutning.

§ 5-2 Avslutningsplan

- (1) Med mindre departementet bestemmer eller samtykker i noe annet, skal rettighetshaver legge frem en avslutningsplan for departementet senest to år før en tillatelse etter § 4-1 eller § 4-7 utløper eller oppgis, eller bruken av en innretning endelig opphører. Rettighetshaver skal

gi departementet melding om opphørstidspunktet dersom bruken av en innretning antas å endelig opphøre før tillatelsen utløper.

- (2) Der det er relevant skal planen omfatte forslag til fortsatt produksjon eller nedstengning av produksjon og disponering av innretninger. Planen skal inneholde en beskrivelse av avslutningen og en konsekvensutredning. Planen skal for øvrig inneholde de opplysninger og vurderinger som departementet anser nødvendige for å fatte vedtak etter § 5-3. Departementet kan ved forskrift eller for den enkelte tillatelse kreve ytterligere opplysninger og vurderinger, eller kreve ny eller endret plan.
- (3) Departementet kan i særskilte tilfeller frafalle kravet om å legge frem avslutningsplan.
- (4) Ved tilbakekall av tillatelse gjelder bestemmelsene i denne paragraf tilsvarende så langt de passer.

§ 5-3 Vedtak om disponering

- (1) Departementet skal fatte vedtak om disponering og fastsette en frist for gjennomføring av vedtaket. I vurderingen som ligger til grunn for vedtaket skal det blant annet legges vekt på tekniske, sikkerhetsmessige, miljømessige og økonomiske forhold og hensynet til andre brukere av havet. Departementet kan fastsette nærmere vilkår i forbindelse med vedtaket.
- (2) Rettighetshaver og eier av innretning er forpliktet til å sørge for at vedtak om disponering blir gjennomført, med mindre departementet bestemmer noe annet. Forpliktelsen til å gjennomføre disponeringsvedtaket gjelder selv om disponeringsvedtaket treffes eller skal gjennomføres etter utløpet av tillatelsen.
- (3) Dersom en tillatelse eller andel i tillatelse overdras, jf. § 4-13, skal den overdragende rettighetshaver være subsidiært økonomisk ansvarlig overfor de øvrige rettighetshavere for kostnadene ved gjennomføringen av vedtak om disponering. Den overdragende rettighetshaver skal også være subsidiært ansvarlig overfor staten dersom utgifter knyttet til departementets vedtak om tiltak jf. sjette ledd ikke dekkes av rettighetshaver eller annen ansvarlig. Det økonomiske ansvar etter første og andre punktum beregnes på grunnlag av størrelsen på den overdratte andel og fremmes mot overdragende rettighetshaver etter fradrag for skatteverdien av kostnadene som pådras ved gjennomføringen av disponeringsvedtaket. Den overdragende rettighetshavers forpliktelser består ved senere overdragelser av andelen eller deler av denne, likevel slik at krav først skal rettes mot det selskap som sist overdro andelen. Det økonomiske ansvaret er begrenset til kostnader knyttet til innretninger som eksisterte på overdragelsestidspunktet. Det samme gjelder for overdragende eier ved hel eller delvis overdragelse av eierandeler i rettighetshaver.
- (4) Dersom en innretning er overdratt i medhold av § 4-13, er rettighetshaver og eier i fellesskap forpliktet til å sørge for at vedtak om disponering blir gjennomført, med mindre departementet bestemmer noe annet.
- (5) Dersom vedtaket går ut på at innretningen skal brukes videre i annen mineralvirksomhet eller annen bruk, er rettighetshaver, eier og bruker i fellesskap forpliktet til å sørge for at fremtidige vedtak om disponering blir gjennomført, med mindre departementet bestemmer noe annet.

- (6) Dersom vedtak om disponering ikke blir gjennomført innen den fastsatte frist, kan departementet iverksette nødvendige tiltak på vegne av rettighetshaver eller annen ansvarlig og for deres regning og risiko. Utgifter til slike tiltak er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 5-4 Ansvar

- (1) Den som er forpliktet til å gjennomføre disponeringsvedtak etter § 5-3 er ansvarlig for skade eller ulempe som voldes forsettlig eller uaktsomt i forbindelse med disponering av innretningen eller gjennomføring av vedtaket ellers.
- (2) Dersom vedtaket går ut på etterlatelse, er rettighetshaver eller eier ansvarlig for skade eller ulempe som voldes forsettlig eller uaktsomt i forbindelse med den etterlatte innretningen, med mindre departementet bestemmer noe annet.
- (3) Dersom det er flere ansvarlige etter første eller andre ledd, hefter disse solidarisk for økonomiske forpliktelser, med mindre departementet bestemmer noe annet.
- (4) Ved vedtak om etterlatelse kan det avtales mellom rettighetshaverne og eierne på den ene side og staten på den andre side at fremtidig vedlikehold og ansvar skal overtas av staten mot en avtalefestet økonomisk kompensasjon.

§ 5-5 Heftelser

Dersom staten krever en innretning fjernet, bortfaller de heftelser som hviler på den. Det samme gjelder dersom staten overtar innretningen i henhold til § 5-6, likevel slik at bruksrettigheter stiftet med departementets samtykke består.

§ 5-6 Statlig overtakelse

- (1) Staten har rett til å overta rettighetshavers faste innretning på kontinentalsokkelen når tillatelsen utløper, oppgis eller tilbakekalles, eller når bruken av slike innretninger opphører endelig. Kongen bestemmer med bindende virkning om og i hvilken utstrekning det skal betales vederlag for overtagelsen.
- (2) Dersom staten har meddelt at den vil benytte sin rett til å overta faste innretninger, får overtakelsen virkning seks måneder etter at tillatelsen er utløpt, bortfalt på annen måte eller bruken av innretningen er endelig opphørt, med mindre annet avtales eller departementet bestemmer noe annet.
- (3) Ved statlig overtakelse skal innretningen med tilhørende utstyr være i en slik stand som et forsvarlig vedlikehold for operasjonell funksjonsdyktighet tilsier. Twist om dette og i tilfelle om den erstatningen som skal betales til staten for manglende vedlikehold, avgjøres ved skjønn.

Kapittel 6. Særskilte krav til sikkerhet

§ 6-1 Sikkerhet

Mineralvirksomheten skal foregå slik at et høyt sikkerhetsnivå kan opprettholdes og utvikles i takt med den teknologiske utvikling. Kongen kan gi forskrifter om sikkerhet.

§ 6-2 Beredskap

- (1) Rettighetshaver og andre som deltar i mineralvirksomheten skal til enhver tid opprettholde effektiv beredskap med sikte på å møte fare- og ulykkessituasjoner som kan medføre tap av menneskeliv eller personskafe, forurensning eller stor materiell skade. Rettighetshaver plikter å påse at nødvendige tiltak iverksettes for å hindre eller minimere skadevirkninger, herunder det som er nødvendig for så langt som mulig å føre miljøet tilbake til tilstanden før uhellet skjedde. Departementet kan gi regler om slik beredskap og slike tiltak, herunder påby beredskapssamarbeid mellom flere rettighetshavere.
- (2) Ved fare- og ulykkessituasjoner som nevnt i første ledd, kan departementet bestemme at andre skal stille nødvendige beredskapsmessige ressurser til rådighet for rettighetshavers regning. Departementet kan for rettighetshavers regning også iverksette tiltak for å skaffe nødvendige tilleggsressurser på annen måte.
- (3) Reglene i lov 15. desember 1950 nr. 7 om særlige rådgjerd under krig, krigsfare og liknende forhold, kapittel 5 om tvangsavståing til det offentlige, gjelder tilsvarende så langt de passer.

§ 6-3 Sikkerhetssoner mv.

- (1) Rundt og over innretninger på kontinentalsokkelen skal det være en sikkerhetssone med mindre departementet bestemmer noe annet. I fare- og ulykkessituasjoner kan departementet opprette eller utvide sikkerhetssoner. Utstrekning av soner som nevnt i første og andre punktum bestemmes av Kongen. Denne bestemmelse får ikke anvendelse for rørledninger og kabler.
- (2) Kongen kan bestemme at en sikkerhetssone skal gå over avgrensningslinjen til en annen stats kontinentalsokkel. Videre kan Kongen bestemme at det skal være en sikkerhetssone på norsk kontinentalsokkel selv om vedkommende innretning ligger utenfor denne.
- (3) Departementet kan bestemme at en sone tilsvarende sikkerhetssonen skal etableres i rimelig tid forut for plassering av innretninger som nevnt i første ledd.
- (4) Departementet kan bestemme at det skal være sikkerhetssone rundt og over etterlatte eller dumpede innretninger, eller deler av slike innretninger.
- (5) Uvedkommende fartøy, luftputefartøy, luftfartøy, fiskeredskaper eller andre gjenstander må ikke befinne seg innenfor sone som nevnt i første, andre, tredje og fjerde ledd. Dersom fiske kan foregå i sonen eller deler av sonen uten å true sikkerheten eller hindre utøvelsen av mineralvirksomheten, kan departementet likevel bestemme at slikt fiske kan finne sted.

- (6) Departementet kan gi bestemmelser som anses nødvendige for å sikre adkomst for innretninger som nevnt i første ledd til sone som nevnt i tredje ledd.
- (7) Departementet kan også gi forskrifter om merking og andre tiltak av hensyn til navigasjon.

§ 6-4 Stansing

Ved fare- og ulykkessituasjoner som nevnt i § 6-2 skal rettighetshaver eller andre som står for drift og bruk av innretningen i nødvendig utstrekning stanse virksomheten så lenge kravet til forsvarlig virksomhet tilsier det.

§ 6-5 Kvalifikasjoner

- (1) Rettighetshaver og andre som deltar i mineralvirksomhet skal ha de nødvendige kvalifikasjoner til å utføre arbeidet på en forsvarlig måte. Opplæring skal finne sted i nødvendig utstrekning.
- (2) Rettighetshaver plikter i tillegg å påse at enhver som utfører arbeid for seg overholder bestemmelsene i første ledd.

Kapittel 7. Registrering og pantsettelse

§ 7-1 Registrering av tillatelser

- (1) Departementet skal føre et register over alle utvinningstillatelser gitt etter denne lov (Havbunnsmineralregisteret). Departementet kan ved forskrift bestemme at registeret også skal omfatte tillatelse som omhandlet i § 4-7.
- (2) I registeret gis hver tillatelse eget blad. Departementet skal føre dagbok over de dokumenter som skal registreres. Departementet kan gi nærmere forskrifter om hvordan dagbok og register skal innrettes og føres, om meldeplikt for rettighetshaver ved overdragelse og andre endringer vedrørende tillatelsen og om fremgangsmåten for øvrig ved registreringen. Herunder kan det også gis bestemmelser om hvilke gebyrer som kan kreves.
- (3) Lov 7. juni 1935 nr. 2 om tinglysing kapitlene 2 og 3 gjelder tilsvarende så langt de passer og ikke annet følger av loven her eller forskrifter gitt i medhold av loven.

§ 7-2 Pantsettelse av tillatelser

- (1) Departementet kan samtykke i at rettighetshaver pantsetter hele tillatelsen eller at den enkelte rettighetshaver pantsetter sin andel i denne som ledd i finansiering av virksomheten knyttet til tillatelsen. I særlige tilfeller kan departementet samtykke i at finansieringen omfatter virksomhet i henhold til annen tillatelse enn den som pantsettes.
- (2) Pantsettelse etter denne paragraf får rettsvern ved registrering i Havbunnsmineralregisteret.

§ 7-3 Panterettens omfang mv.

- (1) Ved pantsettelse av hele tillatelsen etter § 7-2, omfatter panteretten de rettigheter som til enhver tid følger av tillatelsen samt pantsetterens øvrige rettigheter knyttet til virksomhet som utøves i henhold til tillatelsen.
- (2) Panteretten omfatter ikke rettigheter i innretninger som er registrert i et annet realregister eller rettigheter i innretninger plassert på land eller sjøgrunn undergitt privat eiendomsrett.
- (3) Panteretten omfatter heller ikke rettigheter i flyttbare anleggsmaskiner som kan pantsettes etter panteloven § 3-8 eller rettigheter i annet løsøre som kan registreres i et annet realregister. Reglene i panteloven § 3-4 og § 3-7 gjelder tilsvarende så langt de passer.
- (4) Ved pantsettelse av en andel i en tillatelse etter § 7-2, omfatter panteretten pantsetterens ideelle andel av den formuesmasse som til enhver tid er knyttet til tillatelsen samt pantsetterens øvrige rettigheter knyttet til virksomhet som utøves i henhold til tillatelsen.

§ 7-4 Panthavers rett mv.

- (1) Departementet skal gi panthaver skriftlig varsel om tilbakekall eller oppgivelse av en tillatelse eller av en andel i denne med meddelelse om at panteretten bortfaller dersom tvangssalg ikke begjæres uten unødig opphold. Er tvangssalg begjært i rett tid, kan det ikke meddeles ny tillatelse i strid med panthavers rett.
- (2) Panterett som nevnt i første ledd, kan ikke overdras eller pantsettes uten departementets samtykke. Den kan heller ikke uten slikt samtykke være gjenstand for utlegg, arrest eller gjeldsforhandling eller inngå i panthavers konkursbo.

Kapittel 8. Særlige regler om erstatning til norske fiskere

§ 8-1 Saklig virkeområde og definisjoner

- (1) Dette kapittel gjelder erstatning for økonomisk tap som mineralvirksomheten påfører norske fiskere som følge av at virksomheten legger beslag på fiskefelt, eller medfører forurensning og avfall eller ved at innretning eller tiltak i forbindelse med plassering av denne volder skade.
- (2) Med forurensning og med avfall i dette kapittel forstås forurensning og avfall som nevnt i lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall, henholdsvis § 6 første ledd nr. 1 og 2 og § 27 første ledd.
- (3) Med norske fiskere menes i dette kapittel personer registrert i fiskermanntallet og eiere av fartøy innført i registeret over merkepliktige norske fiskefarkoster.

§ 8-2 Beslagleggelse

- (1) Dersom mineralvirksomheten i et område helt eller delvis beslaglegger et fiskefelt, plikter staten i den utstrekning fisket blir umuliggjort eller vesentlig vanskeliggjort å yte erstatning for det økonomiske tap dette medfører.
- (2) Erstatningen kan fastsettes helt eller delvis som et engangsbeløp eller som faste årlige beløp. Tap som er oppstått mer enn 7 år etter beslagleggelsen fant sted, kan normalt ikke kreves erstattet.
- (3) Staten kan kreve regress av rettighetshaveren dersom rettighetshaveren burde ha avverget tapet.

§ 8-3 Ansvar for forurensning og avfall

- (1) Rettighetshaver er erstatningsansvarlig uten hensyn til skyld for økonomisk tap som følge av forurensning og avfall fra mineralvirksomheten, og utgifter til rimelige tiltak for å avverge eller begrense slik skade eller slikt tap samt skade eller tap som slike tiltak medfører.
- (2) Rettighetshavers ansvar etter første ledd omfatter også skade og ulempe fra forurensning og avfall som følge av trafikk med forsynings- eller hjelpefartøy samt ved forflytning av innretning til eller fra vedkommende felt. Rettighetshaver kan gjøre gjeldende regressansvar mot den direkte skadevolder eller rederen dersom de ellers gjeldende ansvarsvilkår er oppfylt.
- (3) For at erstatning skal kunne kreves for tapt fangsttid i forbindelse med lokalisering, merking, opptak eller ilandbringelse av gjenstander, må gjenstandene merkes forsvarlig eller bringes i land og forevises for politi eller havnemyndighet eller annen tilsvarende offentlig myndighet, med mindre det foreligger absolutte hindringer. Posisjonen må i alle fall meldes til politi eller havnemyndighet.
- (4) Det som er nevnt i tredje ledd gjelder også ved erstatning for annet tap for så vidt slik merking, posisjonsangivelse eller ilandbringelse med rimelighet kan kreves.
- (5) Erstatningsansvaret omfatter også andre fartøy som bistår et fiskefartøy med å bringe gjenstander til land.

§ 8-4 Solidaransvar

Dersom det er voldt skade som nevnt i § 8-3 uten at skadevolder kan identifiseres, skal rettighetshaverne være solidarisk ansvarlige i den utstrekning skaden kan tenkes å være forårsaket av mineralvirksomhet i tilknytning til vedkommendes tillatelse.

§ 8-5 Innretning mv. som volder skade

Dersom en innretning eller tiltak i forbindelse med plassering av denne volder skade, og skadelidte ikke har rett til erstatning etter bestemmelsene i § 8-2, er rettighetshaver erstatningsansvarlig uten hensyn til skyld for det økonomiske tap som fiskerne lider som følge av skaden.

§ 8-6 Nemnd mv.

- (1) Krav som fremmes i medhold av dette kapittel skal behandles av en nemnd. Kongen gir forskrifter om nemndens sammensetning og saksbehandling samt regler om klagebehandling.
- (2) Klageinstansens vedtak kan innen to måneder etter at vedkommende part har fått melding om vedtaket ved stevning bringes direkte inn for tingretten.
- (3) Krav fastsatt av nemnden eller av klageinstansen er tvangsgrunnlag for utlegg etter at klagefristen eller fristen som nevnt i annet ledd er utløpt.
- (4) Ved oversittelse av fristen i andre ledd kan klageinstansen etter reglene i forvaltningsloven § 31 vedta at tingretten tar saken til behandling. Vedtak om fristoversittelsen kan ankes til tingretten.

Kapittel 9. Almennelige bestemmelser

§ 9-1 Tilsynsmyndighet

- (1) Departementet fører tilsyn med at bestemmelsene gitt i eller i medhold av denne lov blir overholdt av alle som utøver mineralvirksomhet som omfattes av loven.
- (2) Tilsynsmyndigheten kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføringen av bestemmelsene gitt i eller i medhold av denne lov.
- (3) Tilsynsmyndigheten skal, på ethvert tidspunkt, ha adgang til de enkelte innretninger for kontrollformål, herunder også de skip som benyttes for mineralvirksomheten.
- (4) Utgiftene til tilsyn kan kreves dekket av rettighetshaver eller den som tilsynet i det enkelte tilfelle retter seg mot eller finner sted hos.

§ 9-2 Forsikringsplikt, sikkerhetsstillelse mv.

- (1) Den virksomhet rettighetshaver driver etter loven skal til enhver tid være forsikret. Rettighetshaver sørge for rimelig forsikringsdekning ut fra hensynet til risikoeksponering og premiekostnader.
- (2) Departementet kan ved tildeling av tillatelser etter denne lov, eller senere, bestemme at rettighetshaver skal stille slik sikkerhet som departementet godkjenner for oppfylling av de pliktene rettighetshaver har påtatt seg, og for mulig ansvar, for mineralvirksomhet etter denne lov.
- (3) Departementet kan gi nærmere forskrifter om krav til forsikringsdekning og sikkerhetsstillelse.

§ 9-3 Plikt til å etterleve loven og påse at bestemmelser blir overholdt

- (1) Rettighetshaver og andre som deltar i mineralvirksomhet som omfattes av denne lov, plikter å etterleve loven, forskrifter og enkeltvedtak gitt med hjemmel i loven gjennom iverksettelse av nødvendige systematiske tiltak.

- (2) I tillegg plikter rettighetshaver å påse at enhver som utfører arbeid for seg, enten personlig, ved ansatte eller ved entreprenører eller underentreprenører, overholder bestemmelsene gitt i eller i medhold av loven.

§ 9-4 Ansvar for forpliktelser

Rettighetshavere som sammen innehar en tillatelse er solidarisk ansvarlige overfor staten for økonomiske forpliktelser som følger av mineralvirksomhet i henhold til tillatelsen.

§ 9-5 Ansvar for skadeforvoldelse

- (1) Dersom noen som utfører oppdrag for rettighetshaver blir erstatningsansvarlig overfor tredjemand, hefter rettighetshaver i samme omfang som og solidarisk med skadevolder og i tilfelle dennes arbeidsgiver for erstatningskravet.
- (2) Rettighetshaver er erstatningsansvarlig for forurensningsskade uten hensyn til skyld. For øvrig gjelder reglene i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall kapittel 8 så langt de passer.

§ 9-6 Tvangsmulkt

- (1) For å sikre at bestemmelsene i loven eller vedtak i medhold av loven blir gjennomført, kan departementet treffe vedtak om tvangsmulkt som tilfaller statskassen.
- (2) Tvangsmulkten kan fastsettes når overtredelse av loven eller vedtak i medhold av loven er oppdaget. Tvangsmulkten begynner å løpe dersom den ansvarlige oversitter fristen for retting av forholdet. Dersom særlige grunner tilsier det, kan tvangsmulkt fastsettes på forhånd, og løper da fra en eventuell overtredelse tar til. Det kan fastsettes at tvangsmulkten løper så lenge det ulovlige forholdet varer, eller at den forfaller for hver overtredelse. Tvangsmulkt løper likevel ikke dersom manglende etterlevelse skyldes forhold utenfor den ansvarliges kontroll. Tvangsmulkt kan fastsettes som løpende mulkt eller engangsmulkt.
- (3) Pålegg om tvangsmulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Departementet kan i særlige tilfeller redusere eller frafalle påløpt tvangsmulkt.
- (4) Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om tvangsmulkt, herunder om tvangsmulktenes størrelse og varighet, fastsettelse av tvangsmulkt og frafall av påløpt tvangsmulkt.

§ 9-7 Overtredelsesgebyr

- (1) Departementet kan pålegge den som har overtrådt bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, å betale et pengebeløp til statskassen (overtredelsesgebyr). Fysiske personer kan bare ilegges overtredelsesgebyr for forsettlig eller uaktsomme overtredelser. Et foretak kan ikke ilegges overtredelsesgebyr dersom overtredelsen skyldes forhold utenfor foretakets kontroll.

- (2) Ved vurderingen av om overtredelsesgebyr skal ilegges og ved utmålingen skal det blant annet legges vekt på hvor alvorlig overtredelsen er og graden av skyld.
- (3) Vedtak om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.
- (4) Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om overtredelsesgebyr, herunder om vilkår for å ilegge overtredelsesgebyr, om størrelsen på overtredelsesgebyret, om rente og tilleggsgebyr dersom overtredelsesgebyret ikke blir betalt ved forfall og om frafall av ilagt overtredelsesgebyr.

§ 9-8 Midlertidig stans av virksomhet

- (1) Hvis rettighetshaver ikke etterkommer pålegg om tiltak gitt i eller i medhold av loven, kan departementet kreve midlertidig stans av virksomheten.
- (2) Departementet kan iverksette midlertidig stans av virksomheten dersom dette er nødvendig for å avverge overhengende fare.
- (3) Utgiftene til å stanse virksomheten kan kreves dekket av rettighetshaver. Krav om utgiftsdekning er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 9-9 Tilbakekall

- (1) Ved alvorlig overtredelse eller gjentatte overtredelser av denne loven, forskrifter gitt i medhold av den, fastsatte vilkår eller gitte pålegg, kan Kongen tilbakekalle tillatelse etter denne loven.
- (2) Hvis det i en søknad om tillatelse er gitt uriktige opplysninger eller opplysninger av betydning er tilbakeholdt og det må antas at tillatelse ikke ville ha vært gitt om riktige eller fullstendige opplysninger hadde foreligget, kan tillatelsen tilbakekalles overfor vedkommende rettighetshaver.
- (3) En tillatelse kan tilbakekalles dersom den sikkerhet rettighetshaver plikter å stille etter § 9-2 er vesentlig svekket, eller dersom selskapet eller annen sammenslutning som innehar tillatelsen oppløses eller tas under akkord- eller konkursbehandling.

§ 9-10 Følgene av tilbakekall, oppgivelse av rettigheter eller bortfall av andre grunner

- (1) Tilbakekall av tillatelse, oppgivelse av rettigheter eller bortfall av rettigheter av andre grunner fritar ikke for de økonomiske forpliktelser som følger av denne lov, forskrifter gitt i medhold av den eller særskilte vilkår. Hvis en arbeidsforpliktelse eller annen forpliktelse ikke er oppfylt, kan departementet kreve innbetalt helt eller delvis det beløp som oppfyllelse av forpliktelsen ville ha kostet. Beløpet fastsettes med bindende virkning av departementet.
- (2) Blir tillatelse til en etablert innretning trukket tilbake skal det fastsettes en frist for å sørge for at innretningen blir overtatt av andre som lovlig kan drive virksomheten.

- (3) Blir utvinningstillatelse trukket tilbake, kan departementet lyse ut utvinningstillatelsen for innhenting av søknad fra andre interesserte, eller pålegge en frist for overdragelse. Ved utlysning gjelder reglene i kapittel 4 for behandling av søknader så langt de passer.

§ 9-11 Omgjøring

- (1) I særlige tilfeller kan de fastsatte vilkårene knyttet til en tillatelse etter denne lov endres av hensyn til allmenne interesser. Ved avgjørelsen skal det tas hensyn til kostnadene som påføres rettighetshaver og de fordeler og ulemper endringen ellers vil medføre.
- (2) Endringer i vilkårene kan også foretas etter søknad fra rettighetshaver.

§ 9-12 Rapporteringskrav og datainnsamling mv.

- (1) Rettighetshaver plikter å tilsende departementet, eller den departementet utpeker, vederlagsfritt prøver av de mineraler som tas opp fra havbunnen. Departementet kan bestemme at tilsvarende skal gjelde for biologisk materiale. Staten overtar eiendomsretten til det materialet som er innsendt.
- (2) Rettighetshaver plikter å tilsende departementet, eller den departementet utpeker,
- ved undersøkelser, rapporter så snart de foreligger og senest tre måneder etter at undersøkelsene er avsluttet,
 - kopi av data, prøver og resultater, herunder tolkningen av dem,
 - opplysninger om uttak av mineraler, deres mengde og beskrivelse av mineralgehalt,
 - opplysninger om videresalg av mineraler og salgsverdi.
- (3) Departementet kan kreve at materiale og opplysninger som rettighetshaver, operatør, entreprenør mv. har eller utarbeider vedrørende planlegging og gjennomføring av mineralvirksomhet i henhold til denne lov, skal være tilgjengelige i Norge. Departementet kan også kreve at dette overleveres vederlagsfritt til departementet eller den departementet utpeker. Overleveringen skal skje på det format departementet bestemmer i den utstrekning dette finnes rimelig.
- (4) Departementet kan gi nærmere regler om hvilket materiale som skal være tilgjengelig for myndighetene og hva som kan kreves overlevert, når materialet senest skal være tilgjengelig eller overlevert, samt hvilke opplysninger som skal gis offentlige myndigheter før mineralvirksomheten begynner og etter at den er kommet i gang.

§ 9-13 Taushetsplikt

- (1) Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan, plikter å hindre at andre får adgang til eller kjennskap til det han i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om materiale eller opplysninger omfattet av § 9-12 første og andre ledd.
- (2) For data som er underlagt taushetsplikt etter første ledd, kan departementet fastsette varigheten av slik taushetsplikt i forskrift eller enkeltvedtak.

- (3) For øvrig kommer bestemmelsene om taushetsplikt i forvaltningsloven §§ 13 til 13 f til anvendelse for forvaltningsorganer som mottar eller behandler opplysninger eller materiale om mineralvirksomhet.
- (4) Bestemmelsene i denne paragraf skal ikke være til hinder for at departementet gir generelle uttalelser om virksomheten og om mulighetene for å finne mineralforekomster, eller til bruk for utarbeidelse av oversiktskart eller for statistiske formål, og heller ikke for utveksling av informasjon som forutsatt i lov 3. juni 1994 nr. 55 om Enhetsregisteret og Oppgavepliktregisteret kapittel 6 a eller annen lovpålagt utveksling av informasjon med offentlige organer.
- (5) Bestemmelsene i denne paragraf er ikke til hinder for at det gis ut informasjon som kan kreves utlevert i medhold av miljøinformasjonsloven.

§ 9-14 Partsinnsyn

Reglene i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 18 første ledd om en parts rett til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter, kommer ikke til anvendelse ved søknad om tillatelse etter loven.

§ 9-15 Myndighet til å gi forskrifter og sette vilkår

- (1) Kongen kan gi forskrifter til utfylling og gjennomføring av denne lov.
- (2) I forbindelse med enkeltvedtak kan det settes andre vilkår enn de som er nevnt i denne lov, når de har en naturlig tilknytning til det tiltak eller den virksomhet som enkeltvedtaket gjelder.

§ 9-16 Straffebestemmelser

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser eller vedtak truffet i eller i medhold av denne lov straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder. Under særlig skjerpene omstendigheter kan fengsel inntil 2 år anvendes. Disse bestemmelser får ikke anvendelse dersom forholdet rammes av strengere straffebud.

§ 9-17 Opplysninger om betalinger

Departementet kan i forskrift pålegge rettighetshaver og forvaltningsorganer å gi opplysninger om betalinger. Forvaltningsorganer kan pålegges å gi slike opplysninger uten hinder av taushetsplikt. Opplysningene kan offentliggjøres både av avgiver og mottaker av opplysningene.

Kapittel 10. Særlige regler for forekomster av skjellsand, sand og grus i kystnære områder

§ 10-1 Tilpasninger for kystnære forekomster

Kongen kan ved forskrift gi nærmere regler, herunder unntak fra lovens bestemmelser, for undersøkelse og utvinning av forekomster av skjellsand, sand og grus i området fra marbakken og ut til én nautisk mil fra grunnlinjene.

§ 10-2 Fylkeskommunenes kompetanse

Fylkeskommunen kan tildele tillatelser til undersøkelse eller utvinning av skjellsand, sand og grus i området som nevnt i § 10-1.

Kapittel 11. Ikrafttredelse og endring av andre lover

§ 11-1 Ikrafttredelse mv.

- (1) Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.
- (2) For tillatelser gitt før lovens ikrafttredelse gjelder loven i den utstrekning bestemmelsene ikke er i strid med tillatelsen som er gitt.

§ 11-2 Opphevelse og endring av lover og forskrifter

- (1) Fra den tid denne loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:
 - a) I lov 21. juni 1963 nr. 12 om utforskning og utnyttelse av undersjøiske naturforekomster gjøres følgende endringer:
 - i. Lovens tittel endres til:
Lov om vitenskapelig utforskning og undersøkelse etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumsforekomster og *mineralforekomster*.
 - ii. Lovens § 1 første ledd skal lyde:
Denne lov gjelder vitenskapelig utforskning av havbunnen og grunnen under denne og undersøkelse etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumsforekomster og *mineralforekomster* i indre norsk farvann, på norsk sjøterritorium og på kontinentalsokkelen. Med kontinentalsokkelen menes havbunnen og undergrunnen i de undersjøiske områder som strekker seg ut over norsk sjøterritorium gjennom hele den naturlige forlengelse av landterritoriet til ytterkanten av kontinentalmarginen, men ikke kortere enn 200 nautiske mil fra grunnlinjene som sjøterritoriets bredde er

målt fra, likevel ikke utover midtlinjen i forhold til annen stat med mindre annet følger av folkerettens regler for kontinentalsokkel utenfor 200 nautiske mil fra grunnlinjene eller overenskomst med vedkommende stat.

iii. Lovens § 1 andre ledd skal lyde:

Kongen kan gi nærmere regler om virksomhet omfattet av denne lov.

iv. Lovens § 1 andre og tredje ledd blir tredje og fjerde ledd.

v. Lovens § 2 tredje ledd oppheves.

vi. Lovens § 3 skal lyde:

All vitenskapelig utforskning av havbunnen og grunnen under denne krever tillatelse fra departementet eller den det bemyndiger. Det kan settes bestemte vilkår for slike tillatelser.

b) I lov 19. juni 2009 nr. 101 om erverv og utvinning av mineralressurser gjøres følgende endring:

Lovens § 4 skal lyde:

Loven gjelder på norsk territorium med unntak av Svalbard

Loven gjelder ikke utenfor den private eiendomsrettens grenser i sjø. Loven kommer likevel til anvendelse på aktiviteter som har til formål å utvinne mineralske forekomster fra innslagspunkt på land, men hvor den mineralske forekomsten strekker seg ut under havbunnen.

c) I lov 21. juni 1985 nr. 83 om ansvarlige selskaper og kommandittselskaper gjøres følgende endring:

Lovens § 1-1 fjerde ledd skal lyde:

Loven gjelder ikke for partrederier etter sjøloven kapittel 5. Den gjelder heller ikke for samarbeidsavtaler knyttet til tillatelse gitt i medhold av Lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet § 4-3 og samarbeidsavtaler med hjemmel i lovens § 3-3 fjerde ledd og § 4-7, jf. § 4-3, og tilsvarende avtaler inngått før petroleumslovens ikrafttredelse eller *samarbeidsavtaler knyttet til tillatelse gitt i medhold av lov xxx om mineralvirksomhet på kontinentalsokkelen §§ 3-1 og 4-1 jf. 4-7.*

(2) Fra den tid denne loven trer i kraft, oppheves følgende forskrift:

Forskrift (midlertidig) 12. juni 1970 nr. 3 for undersøkelse etter visse andre under-sjøiske naturforekomster enn petroleum på den norske kontinentalsokkel m.v.